

30. januar 2015

UPA 2015/48

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kalaallit Nunaanni kisitsisit atukkagut danskinit pissarsiarisagut taarserlugit asiamiut kisitseriaasiannik taarserneqarsinnaanerat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit)

Tunggavilersuut

Kalaallit Nunaanni kisitseriaaserput, nunarsuup sinneranit 10 systemimik tunggaveqarpoq. Oqaluttariarsornikkulli kisitsisinut danskit taaguutaat atorpagut. Danskit oqaasiini 20 tal systemi atornerarpoq 10 tals systemimut naleqqiullugu tulluannigisoq. Uangutsinnut taamatut ilinniartinneqarsimasunut isumaqarluarpoq, kisianni atagu meeqqat eqqarsaatigilaariarsigit. Meeraq kisitseqqaalersoq. Sooq en og tyve-mik taaneqarpa en og ti-mik taaneqarani? Sooq oqartoqartarpa en og tyve oqartoqarani ethundrede tyve imaluunniit suli ajornermik et hundrede og tyve? Sooq halvfjerdsimik oqartoqartarpa fjerdsimik taaguuteqartoqanngisoq?

Nassuiaatai paasinarluarput. Halvfjerdsi naalisagaavoq halv fjerde sinds tyve mit. Tassa tyverit sisamaata affaa. Tyverit kisikkaanni immaqa ajornaviannigilaq, kisianni 10 atortarparput. Suli ajorneruvoq kisikkaanni oqaatsit ilisimasariaqakkat danskisut 100-mut kisitsiniaraanni, taava oqaatsit assigiinngitsut 28-t atornerqassapput.

En, to, tre, fire, fem, seks, syv, otte, ni, ti, elleve, tolv, tretten, fjorten, femten, seksten, sytten, atten, nitten, tyve, tredive, fyrre, halvtreds, halvfjerds, firs, halvfems aamma hundrede.

Asiamiut kisitsisinik taaguusersuinerannut ikaarsaaraanni, iluaqutissat amerlapput. Siullermik oqaatsit 11-naat ilinniarnegassapput hundredemut kisitsiniaraanni. En, to, tre,

fire, fem, seks, syv, otte, ni, ti aamma hundrede. Kisitsisit qeqqanniittut tulluurtuupput pioreersut nanginnissaannut. Tolv taaneqartarpoq ti-to. Fireogtyve taaneqassaaq to-ti-fire.

Pilerinarnerulersinniarlugillu taava nalunangittuarangortarpoq tulluurtunngorlunilu kisitsinissaaq. Treogtyve plus fire og trediva sunaava?

Taamatut naatsorsuiniaraanni kisitsisit 10-nut marlunnut kiisalu 1-nut pingasunut kiisalu plus 10-nut pingasunut aamma 1-nut sisamanut aggartariaqarpoq. Taava katinneqassapput tyve plus tredivip inernerissavaa halvtreds, 3 plus 4 7-nngussaaq, taamaasilluni inernerussaaq syvoghalvtreds.

Danskit kisitseriaasiannut naleqqiullugu asiamiut kisitseriaasiat pisariunngitsuaavaoq. Ellevimik oqaratik oqartarput ti-en, treogtyvemillu oqaratik oqartarput to-ti-tre. Neuro matematikimik ilisimatuut oqartarput asiamiut atuartut allanut naleqqiullutik matematikimi ukiumik ataatsimik siulliusartut.

Taamaattumik siunnersuutigaa Kalaallit Nunaanni kalaallisut danskisullu kisitsisinut taagueraaserput allangortittariaqaripput 1-miik 10-mut, hundredemut, tusindimut, millionimut milliardimut il.il. danskit taaguutaat atorlugit. Kisianni ellevemut, tolvimut, trettenimut taarsiullugit atulissavagut ti-en, to-ti-en, hundrede to ti fire il.il. Taamaaliulerutta, taava meerartatta matematik ilikkajaarnerusalissavaat peqataanillu danskisut oqaluttunit paasineqartarnerput ingerlaannassaaq.